

Rötter på tre kontinenter

Berättelse

En barndom mellan konst och musik

Neneh Cherry föddes den 10 mars 1964 i Stockholm med namnet Neneh Mariann Karlsson. Hennes mamma, Moki Karlsson, var konstnär, och hennes pappa, Ahmadu Jah, var musiker från Sierra Leone i Västafrika. Föräldrarna separerade tidigt, och när Neneh fortfarande var barn gifte hennes mamma om sig med den amerikanske jazzmusikern Don Cherry. Han blev Nenehs styvpappa, hjälpte till att uppfostra henne och gav henne sitt efternamn. Att växa upp i en sådan familj innebar att musiken aldrig var långt borta. Det är knappast en slump att flera av barnen senare blev artister: halvbrodern Eagle-Eye Cherry och halvsystemern Titiyo blev båda kända sångare.

Vägen till scenen

Som tonåring sökte sig Neneh till London, där den unga punkscenen var i full blom. Hon hade ingen formell musikutbildning. I stället lärde hon sig genom att stå mitt i musiken, i band som The Slits och Rip Rig + Panic. Å ena sidan var det en osäker tillvaro utan trygg lön, å andra sidan gav den henne en frihet att forma sitt eget uttryck. Hon lyssnade, prövade och tog plats på scenen, vilket långsamt byggde den självsäkerhet som senare skulle bli hennes signum.

Genombrottet 1989

Det stora genombrottet kom 1989 med debutalbumet Raw Like Sushi. Singeln "Buffalo Stance" spreds över hela världen och förvandlade den okända svenskan till en internationell stjärna nästan över en natt. Det som gjorde musiken så ny var att hon vägrade hålla sig inom en enda genre. I stället vävde hon samman pop, hiphop och soul till något eget, och hon gjorde det med en attityd som var både tuff och varm. Framgången bekräftades av två Brit Awards, ett av musikbranschens mer ansedda pris.

En röst för fler än sig själv

År 1994 nådde Neneh en ny publik genom låten "7 Seconds", inspelad tillsammans med den senegalesiske sångaren Youssou N'Dour. Texten handlade om de barn som föds in i en orättvis värld, och budskapet om hopp gjorde att låten sjöngs på flera språk och i många länder. Följaktligen blev den ett av decenniets mest spelade samarbeten, och den visade att Nenehs musik kunde bära allvar lika väl som dans.

Ett liv som fortsätter

Sedan dess har Neneh Cherry vägrat att stå still. Hon har samarbetat med jazzmusiker och med en ny generation artister, alltid med viljan att skapa något nytt snarare än att upprepa gamla framgångar. År 2024 gav hon ut självbiografin A Thousand Threads, där hon knyter ihop trådarna i sitt eget liv. Att hennes dotter Mabel i dag är en av Storbritanniens mest kända popsångare innebär att musiken nu lever vidare i ännu en generation.

Neneh Cherrys historia handlar om mer än hitlåtar. Med en svensk mamma, en västafrikansk pappa och en amerikansk styvpappa bär hon rötter på tre kontinenter samtidigt. Kanske är det just den blandningen som gör att hennes musik känns hemma var den än hörs.

Ordlista

ORD	FÖRKLARING
separera	sluta vara ett par, gå skilda vägar
uppfostra	ta hand om ett barn och fostra det
knappast en slump	inte konstigt, det fanns en tydlig orsak
punkscen	miljön kring punkmusiken och dess kultur
formell utbildning	vanlig skolutbildning med examen eller betyg
tillvaro	hur livet och situationen är
signum	något som är typiskt och kännetecknar en person
genre	en sorts musik eller konst, till exempel pop eller jazz
väva samman	blanda ihop flera saker till en helhet
attityd	en inställning, ett sätt att vara på
ansedd	respekterad, som många ser upp till
orättvis	när alla inte behandlas lika
följaktligen	därför, som ett resultat av detta
självbiografi	en bok där man berättar om sitt eget liv
generation	alla som är födda ungefär samtidigt
kontinent	en av jordens stora landmassor, till exempel Afrika

Läsförståelsefrågor

---

1. Vilken bakgrund hade Neneh Cherrys biologiska föräldrar?
  1. Båda var jazzmusiker från USA
  2. Mamman var konstnär och pappan var musiker från Sierra Leone
  3. Båda var sångare från Stockholm
2. Vad var det främsta skälet till att Neneh tog efternamnet Cherry?
  1. Hennes styvpappa hjälpte till att uppfostra henne
  2. Hon ville ha ett mer internationellt namn
  3. Det var hennes mammas flicknamn
3. Hur skaffade sig Neneh sina musikkunskaper?
  1. Genom en lång och formell musikutbildning
  2. Genom att uppträda i band utan att gå någon musikskola
  3. Genom privatlektioner hos sin styvpappa
4. Vad gjorde Nenehs musik på albumet Raw Like Sushi speciell?
  1. Den höll sig strikt till en enda musikstil
  2. Den blandade flera genrer som pop, hiphop och soul
  3. Den var helt utan sång
5. Vad handlade låten "7 Seconds" om?
  1. Hennes uppväxt i Stockholm
  2. Barn som föds in i en orättvis värld, och om hopp
  3. Livet på scenen i London
6. Stämmer påståendena med texten? Svara **ja**, **nej** eller **det står inte i texten**.
  1. Neneh slog igenom internationellt med sitt första album.
  2. Neneh undvek alltid att samarbeta med andra artister.
  3. Neneh tjänade mer pengar än sin styvpappa Don Cherry.
  4. "7 Seconds" sjöngs på flera språk.
7. Förklara med egna ord vad det betyder att Neneh "vägrade att stå still".
8. Texten säger att Nenehs liv "handlar om mer än hitlåtar". Vad menar författaren med det?
9. Varför kan man säga att Nenehs uppväxt nästan självklart ledde henne in i musiken? Använd exempel ur texten.
10. Vad innebär det att musiken "lever vidare i ännu en generation"?
11. På vilket sätt kan Nenehs flerkulturella bakgrund ha påverkat hennes musik, enligt texten?

12. Vad handlar boken A Thousand Threads om, och varför passar titeln (ungefär “tusen trådar”) för en självbiografi?

Diskussionsfrågor

- Neneh Cherry bär enligt texten “rötter på tre kontinenter”. Hur kan en blandad bakgrund vara en styrka i livet och i arbetet?
- Hon lärde sig sitt yrke genom att göra, inte genom en skola. När fungerar den vägen bäst, och när behövs en formell utbildning?
- I familjen Cherry gick musiken i arv mellan generationer. Finns det kunskap, yrken eller intressen som går i arv i din familj?
- “7 Seconds” bar ett allvarligt budskap men blev ändå en hit. Kan musik förändra hur människor tänker? Diskutera.
- **Skriv (5–6 meningar):** Skriv om en person som lyckats trots att hen inte gick den vanliga vägen. Det kan vara någon du känner eller någon känd person. Beskriv vad personen gjorde och vad du tar med dig av historien.